

**„WOPR w Dąbrowie Górniczej.
Zasoby kadrowo-sprzętowe w perspektywie rozwoju zintegrowanego systemu
ratownictwa na zbiornikach wodnych w Dąbrowie Górniczej”**

Andrzej Latosik, Ewelina Latosik

WSTĘP

Organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia w wodach śródlądowych i w kąpieliskach morskich - to podstawowy cel ratownictwa wodnego. Na drugim miejscu należy wymienić prowadzenie profilaktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się w miejscach wyznaczonych (strzeżonych) oraz uprawiających sporty wodne. Tych ważnych zadań nie da się zrealizować bez odpowiednio wyszkolonej kadry ratowniczej. Rolę Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego można umownie przedstawić jako - Prewencja, Pływanie, Pomoc.

Pływanie to przede wszystkim nauka tej umiejętności. Dobrze, że coraz popularniejsze staje się hasło: "Każdy ratownik - nauczycielem pływania", że coraz więcej dzieci i młodzieży chce umieć pływać. Im większa będzie prewencja, profilaktyka, im doskonalsze umiejętności pływackie, tym mniejsze będzie zagrożenie osób w wodzie. Pomoc w formie akcji ratunkowej będzie tym skuteczniejsza, im lepiej wyszkoleni będą ratownicy WOPR. Współczesny ratownik Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego to osoba wszechstronnie przygotowana. Ratownik powinien poza podstawowymi umiejętnościami ratowniczymi umieć manewrować łodzią motorową, skuterem z platformą ratowniczą, podjąć działania pod wodą oraz nauczyć innych pływać. Ratownik WOPR w dzisiejszych czasach jest jedynym wyspecjalizowanym strażnikiem nie tylko plaż, ale wszystkich miejsc, gdzie użytkownik kąpieli zatracą zdrowy rozsądek i wyobraźnię. Dlatego niezmiernie ważną sprawą jest selekcja ratowników, którzy oprócz dużej sprawności fizycznej muszą posiadać wiedzę z zakresu psychologii, socjologii oraz ratownictwa medycznego.

Obok działalności polegającej na udzielaniu pomocy tonącym, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe zobowiązane jest do szeroko rozumianej działalności zapobiegawczej. Analiza wypadków utonięć wykazuje, że najczęściej są one wynikiem braku dostatecznych umiejętności pływackich, niskiego poziomu kultury wypoczywania nad wodą, w tym nadmiernego spożywania alkoholu, nieprzestrzegania przepisów i zasad bezpiecznej kąpieli, a także lekkomyślność, brawura i nieostrożność.

Wodne Ochotnicze Pogotowia Ratunkowego w Dąbrowie Górniczej, od chwili powstania, rozwija się bardzo prężnie. W jego wewnętrznych strukturach działa sekcja motorowodna, płetwonurków, żeglarska, psów ratowniczych oraz sekcja sportowa. Rozwój WOPR w Dąbrowie Górniczej jest w dużej mierze zasługą Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej, Rady Miejskiej, jak i wydziałów Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej. Zatem konieczną staje się rzeczywista akcja oświatowa i szkoleniowa; cierpliwe, pracowite i konsekwentne działania wychowawcze, prowadzone zwłaszcza wśród młodzieży. Efektywność działań WOPR wymaga tym samym zdecydowanego wkroczenia na grunt profilaktyki. Najlepszą formą ukazania skuteczności i możliwości działań WOPR są zawody, pokazy czy też symulacje prawdziwej akcji ratunkowej.

Zarys historii ratownictwa wodnego na ziemiach polskich

Najstarszy dokument ratownictwa wodnego, który mówi o fundacji Hieronima Gostmowskiego nad Wisłą, pochodzi z 1604 roku. Zakonnicy klasztoru mieli za cel niesienie pomocy ofiarom Wisły. Po likwidacji klasztoru obowiązek ten przejmuje na siebie Katedra Sandomierska, utrzymując go do lat trzydziestych naszego stulecia.

Poznanie metod niesienia pomocy tonącym zalecał studentom Szkoły Rycerskiej książkę Adam Czartoryski, który nakazuje im lekturę pt. „ O ratowaniu tonących”. 13 listopada 1775 roku, ogłoszony zostaje we Wrocławiu „ Edykt względem prędkiego ratowania przez nagłe przypadki zaginionych w wodzie, albo jakimkolwiek sposobem o utratę życia przewidzianych osób ” - wydany przez króla pruskiego Fryderyka II. W dokumencie tym, w punkcie czwartym rozdziału pierwszego, znajduje się opis metody sztucznego oddechu, tj. metody Eliasza zwanej obecnie techniką „usta- usta”

W roku 1783 na terenie Królestwa Polskiego, lekarz Stanisława Augusta - Franciszek Kurcysz, pisze w książce pt. „ O ratowaniu w przypadkach nagłych ” o metodzie Eliasza i zaleca jej stosowanie (Iwanowski 1984). W 1805 roku, Jędrzej Śniadecki również pisze w „Dziennikarzu Wiedeńskim” w tomie czwartym, o sposobach ratowania. W 1820 roku wydana zostaje pierwsza książka na ziemiach polskich (we Lwowie) pt. „ Nauka i sztuka pływania”, Karola Heintza, w której autor opisuje sposoby holowania do brzegu i zestaw przyborów w „skrzynce ratunkowej”. W 1839 roku na terenie Królestwa Polskiego wydano specjalne przepisy, na podstawie których resuscytacja uzyskuje podstawę prawną. Lekarska Rada Królewska, pod redakcją A. Jankowskiego, wydaje w Warszawie w tym samym roku „Wiadomości o ratowaniu osób w stanie pozornej śmierci będących, albo nagłą utratą życia zagrożonych” (Gwiaździński 1980).

W XIX wieku, na terenie całego kraju rozpowszechnia się idea ratowania ludzi potrzebujących pomocy, czego dowodem jest „Kalendarz gospodarski”, a w nim między innymi artykuł pt. „ Nauka przywracania życia utopionym ”. W 1869 roku w Wadowicach ukazuje się książka dr Gawlika pt. „ Ratowanie osób utratą życia zagrożonych ”, w której autor opisuje metody sztucznego oddychania, a wśród nich metody Silvestra i Marshalla - Halla. Z inicjatywy prawnika i dziennikarza Józefa Radwana, w 1898 roku powstaje w Kaliszu pierwsze na ziemiach polskich „ Cesarskie Towarzystwo Tonących ” i zrzesza w chwili założenia 99 członków. W 1902 roku na prośbę tego towarzystwa, dr Leon Wernic wydaje książkę pt. „ Jak ratować tonących ”. W lipcu 1900 roku w Warszawie na Wiśle odbyły się pierwsze zawody ratowników. Ratownicy pokazywali swoją sprawność w wodzie w takich konkurencjach jak: pływanie na czas, czy holowanie manekina (Witkowski 1977). W 1908 roku powstaje kolejna organizacja pod nazwą Petersburskie Towarzystwo Ratowania Tonących i zrzesza 63 członków. Po pierwszej wojnie światowej w dwutygodniku „ Sport wodny ”, jedna z rubryk poświęcona jest ratownictwu wodnemu i ujmuje wszystkie zagadnienia związane z problematyką ratownictwa. W dniach 20-21 października 1925 roku z okazji dziesięciolecia Policji Rzecznej, odbywa się pierwszy pokaz ratownictwa tonących. 20 kwietnia 1926 roku na posiedzeniu Polskiego Związku Pływackiego zostaje powołana komisja do spraw ratownictwa z siedzibą w Siemianowicach Śląskich . W 1927 roku komisja ta ustanawia dzień 29 czerwca „ Dniem Ratownika ”, a główne uroczystości odbywają się na Śląsku. Zaczęto organizować kursy szkoleniowe kadry instruktorskiej i ratowniczej. W 1928 roku zorganizowano dwa pokazy ratowania tonących w Bydgoszczy i Grudziądzu.

Po drugiej wojnie światowej w 1945 roku ratownictwo wodne ponownie staje się jedną z form działalności PZP. W 1947 roku powołany zostaje Referat ratownictwa, któremu przewodniczy Maleszyński, a następnie Broił. W 1952 roku z inicjatywy Mieczysława Witkowskiego, kierownika Zakładu Pływania warszawskiej AWF, a jednocześnie działacza PZP w referacie ratownictwa, ratowanie tonących wchodzi do programu nauczania studentów wyższych uczelni wychowania fizycznego na terenie całego kraju (Błasiak 1993). Wiosną 1958 roku Warszawski Okręgowy Związek Pływacki organizuje pierwszy ogólnopolski kurs ratowniczy i instruktorski, prowadzony przez M. Witkowskiego i M. Składa w Katowicach. Kierownikiem kursu jest wiceprezes PZP J. Nogaj. Uczestniczą w nim przedstawiciele z Warszawy, Wrocławia, Dzierżoniowa, Poznania, Szczecina, Łodzi, Ostrowa Wlkp., Gorzowa, Grudziądza, Krakowa, Katowic. Absolwenci kursu instruktorskiego są pierwszymi na terenie Polski. Jednocześnie zostaje wydany pierwszy po wojnie skrypt „ Ratowanie

tonących”, opracowany przez M. Witkowskiego i M. Składa. W rok później, w 1959 wprowadzono jednolite w całym kraju legitymacje i stopnie ratownicze: ratownik drugiej klasy, ratownik pierwszej klasy, instruktor ratownictwa. Wprowadzono również jednolity program szkoleniowy na kursach ratowniczych i instruktorskich, w całym PZP.

11 kwietnia 1962 roku Zarządzeniem Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu Nr 74 powołane zostaje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. W 1965 roku zostaje zwołany pierwszy ogólnopolski sejmik Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, na którym powzięto zobowiązanie, że organizacja WOPR będzie starać się o uzyskanie osobowości prawnej. Komendantem głównym, a następnie pierwszym Prezesem Zarządu Głównego WOPR zostaje Wojciech Płóciennik, a Wiceprezesami J. Buchalski, Z. Cendrowski i M. Witkowski. W dwa lata później, w 1967 roku WOPR uzyskuje osobowość prawną (Gwiaździnski, 1980). W 1969 roku, 20 kwietnia odbył się Pierwszy Krajowy Zjazd WOPR, gdzie wybrano Zarząd Główny: Prezesa - Romualda Pietraszka, Wiceprezesów - Zbigniewa Cendrowskiego, Mieczysława Witkowskiego, Sekretarza Generalnego - Wojciecha Płóciennika. Powołano komisje: propagandową, organizacyjną, szkoleniową, dyscyplinarną.

30 kwietnia 1969 roku, na podstawie porozumienia między Zarząd Głównym WOPR, a PZP - WOPR przejmuje wszystkie sprawy związane z ratownictwem wodnym oraz rozprawianie kart pływackich. Z dniem pierwszym stycznia 1970 roku WOPR wprowadza zmianę stopni ratowniczych i instruktorskich, tj.: ratownik: młodszy, wodny, starszy oraz instruktor ratownictwa WOPR i instruktor - wykładowca. We wrześniu 1970 roku WOPR przyjęło do Międzynarodowej Federacji Ratownictwa i Sportów Użytkowych, podczas kolejnego Kongresu FIS w Warnie. Od tego czasu polski WOPR bierze czynny udział w pracach FIS, wchodząc w skład poszczególnych komisji, jak również w skład Dyrektoriatu (Iwanowski 1984). W roku 2009 w wyniku reformy w ratownictwie wodnym ustalono następujące stopnie w ratownictwie wodnym: stopnie ochotnicze: Młodszy Ratownik, Ratownik WOPR oraz stopnie zawodowe: Ratownik Basenowy, Ratownik Śródlądowy, Ratownik Morski, Starszy Ratownik, Młodszy Instruktor, Instruktor, Instruktor-Wykładowca

WOPR W Dąbrowie Górniczej w latach 1962-1992

Na podstawie zarządzenia nr 74 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 11 kwietnia 1962 roku („o powstaniu WOPR...”), na terenie miasta Dąbrowy Górniczej powstał oddział Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

„Tradycje wodne” na terenie miasta znane były od lat (akwen „Pogoria”, basen „Zielona” i wiele innych). Stąd nowo powstała grupa ludzi „silnych i odważnych” znalazła szerokie pole działania. Grupie ratowników tego okresu przewodził kol. Piotrowski Ryszard, a w skład wchodził Henryk Pawlik, Niemczura Mieczysław (z ramienia KM MO), Piskula Ryszard, Wojdyła Sylwester, Wątrobiński Jan, Kaniewski Włodzimierz. Organizacja zrzeszała około 30-tu ratowników i WOPR-owców. Społeczeństwo miasta akceptując nową organizację spontanicznie zadeklarowało swoją pomoc, której rozmiar i wagę odczuli (w sensie pozytywnym) ratownicy pełniący dyżur nad wodą. Nie sposób tu także pominąć pomocy zakładów pracy, które poprzez udostępnienie zaplecza technicznego swoich ośrodków wypoczynkowych na jeziorze Pogoria, pomagały konserwować i przechowywać sprzęt wodny oddany do dyspozycji WOPR-u. Do zakładów tych należały: Kopalnia W.K. „Generał Zawadzki”, Kopalnia W.K. „Mortimer – Porąbka”, Przedsiębiorstwo „Zieleń Miejska”.

Ratownicy oprócz dyżurów prowadzili szeroką akcję propagatorską, która przejawiała się w prowadzeniu instruktorskich zajęć nad wodą, zdobywania kart pływackich oraz „żółtych czepków” przez ogół społeczeństwa. Z roku na rok organizacja krzepła, stawała się bardziej doświadczona, silna.

W 1969 roku Prezydium M.R.N- Miejski Komitet Kultury Fizycznej i Turystki

Miasta Dąbrowa Górnicza zwrócił się z prośbą do Państwowego Zakładu Ubezpieczeń o przyznanie funduszu prewencyjnego na zakup łodzi i sprzętu ratowniczego, w kwocie 55 000 zł. Fundusz został przyznany, a z środków zakupiono: Łódź motorową typu „Karola”, dwa silniki typu DE6, aparat tlenowy Elf. Powyższy zakup pozwolił na zwiększenie efektywności pracy ratowników.

Działalność oddziału WOPR w Dąbrowie Górniczej jest i była doceniana przez Władze Miasta oraz Zarząd Wojewódzki WOPR w Katowicach, i został zaliczony do przodujących na terenie województwa.

W dniu 08.04.1975r. Oddział WOPR w Dąbrowie Górniczej został zarejestrowany w Wydziale Spraw Wewnętrznych Urzędu Miejskiego Dąbrowy Górniczej pod numerem 24. W 1975 r. Oddział nie występuje jako samodzielna jednostka finansowa. Działalność w tym względzie prowadzi Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego – reprezentowany przez inspektora mgr Wojciecha Ringa. Bieżące rachunki Oddziału realizowane są z książeckiej oszczędnościowej PKO wystawionej na skarbnika Zbigniewa Cepuchowicza.

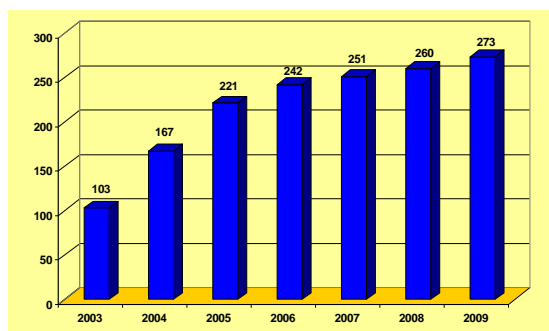
WOPR w Dąbrowie Górniczej po reaktywacji w latach 2003-2010

1 marca 2003 w wyniku prężnie działającej grupy inicjatywnej doprowadzono do spotkania założycielskiego z przedstawicielami władz miejskich i ZW WOPR, na którym reaktywowano Oddział. Na I zjeździe wyborczym do władz na kadencję 2003-2006 wybrano: Prezesa- Andrzej Latosik oraz Zarząd w osobach Edward Kaleta, Tomasz Krasoń, Ireneusz Gładysz, Krzysztof Olkuszewski, Krzysztof Skóra, Ewelina Latosik.

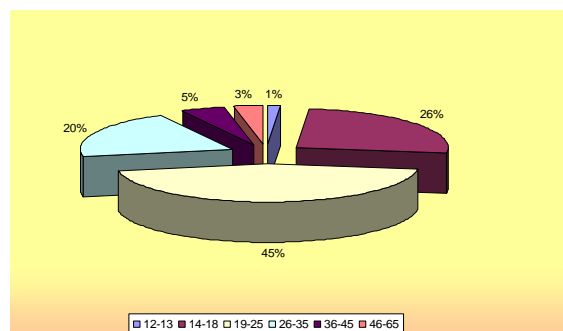
Zadaniem WOPR w tym okresie było przede wszystkim wypracowanie środków na zakup niezbędnego sprzętu oraz zmianę oblicza organizacji jako potrzebnej i niezbędnej do ratowania ludzkiego życia. W wyniku pracy całego Zarządu, poprzez realizację kursów, pokazów, akcji „Bezpieczne Wakacje”, itp. WOPR mógł otrzymać pierwszą dotację z Wydziału Sportu Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej. Pozytywna postawa Zarządu, dobre zarządzanie jak i dobór odpowiedniej kadry do pracy na basenach i zbiornikach Pogoria w krótkim czasie przyniósł wymierne efekty. Z wypracowanych środków, składek i dotacji, które WOPR w Dąbrowie Górniczej otrzymywał każdego roku, zostały zakupiony niezbędny sprzęt do ratowania życia ludzkiego.

W roku 2006 odbył się Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy, na którym został wybrany Zarząd na kadencje 2006-2011, w składzie Prezes Andrzej Latosik, vice Prezes Edward Kaleta, II vice Prezes Rafał Konarski, członkowie Zarządu Tomasz Krasoń, Ewelina Latosik, Piskorz Szczepan, Nyznar Rafał, Wyrozumski Piotr, Gancarczyk Arnold, Stanisław Stachowiak.

Dzięki organizacji kursów na stopnie ratownicze i motorowodne z każdym rokiem przybywało członków Oddziału Miejskiego WOPR w Dąbrowie Górniczej:

Ryc. 1 Ilość członków wchodzących w skład Oddziału Miejskiego WOPR w Dąbrowie Górniczej w latach 2003-2009

Ryc. 2 Wiek członków Oddziału Miejskiego WOPR w Dąbrowie Górniczej

W wyniku starań poczynionych przez członków Zarządu, z dniem 16 stycznia 2009r. Oddział Miejski WOPR w Dąbrowie Górniczej uzyskał osobowość prawną i stał się Stowarzyszeniem o nazwie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Dąbrowie Górniczej, działającym jako samodzielna, samofinansująca się jednostka WOPR (NIP 629-241-41-01; KRS 0000321586; REGON 241108475)

Starania Zarządu, głównie w kwestii pozyskiwania środków finansowych z dotacji Urzędu Miejskiego, składek członkowskich, organizacji szkoleń, pozwoliły wyposażyć WOPR w Dąbrowie w niezbędny sprzęt szkoleniowy i profesjonalny sprzęt ratujący życie ludzkie.

Tabela 1. Sprzęt będący w posiadaniu WOPR Dąbrowa Górnicza

LP	Rodzaj sprzętu	Ilość
1	Łodzie hybrydowe typu RIB z silnikiem doczepnym	2
2	Łodzie szkoleniowe, typu Camego i Ostróda z silnikiem doczepnym	2
3	Łodzie wiosłowe typu BL-3	3
4	Łódź wiosłowa typu Yuma	1
5	Sprzeżarka	1
6	Komplety do nurkowania, butle, automaty Jackety	5
7	Pianki i sprzęt ABC	6
8	Apteczki pierwszej pomocy typu R-1	2
9	Zestaw do tlenoterapii	1
10	AED	2
11	Podręczny sprzęt ratowniczy typu koła, rzutki, pasy ratunkowe	20
12	Fantom z analiza komputerową do nauki RKO	1
13	Fantom szkoleniowy do nauki defibrylacji	1
14	AED szkoleniowe	1
15	Fantom noworodka	1
16	Liny i pławy do organizacji kąpieliska	400 m
17	Garaże blaszane	2
18	Radiostacje bezprzewodowe i bazowe	8

Szeroka działalność profilaktyczna, oraz propagowanie idei niesienia pomocy osobom tonącym spowodowało wzrost zainteresowania zdobywaniem uprawnień z zakresu ratownictwa i sportów motorowodnych. Dzięki przeprowadzonym kursom ratowniczym w latach 2003-2010 przeszkolono i nadano stopnie Młodszego Ratownika 206 osobom oraz 120 osobom stopnie Ratownika WOPR. Dużą popularność zdobyły również szkolenia w zakresie nauki prowadzenia łodzi motorowodnej. Organizowane kursy w drodze egzaminu dały uprawnienia motorowodne 176 osobom.

W celu jak najszerszej profilaktyki utonięć, ratownicy WOPR prowadzą różnego typu szkolenia dla nauczycieli, między innymi z zakresu udzielania pierwszej pomocy, bezpiecznej organizacji kąpeli grup zorganizowanych, pokazy i prelekcje dla osób wypoczywających i kąpiących się na akwenach wodnych Dąbrowy Górniczej pod nazwą „Bezpieczne wakacje z WOPR Dąbrowa Górnicza” oraz „Bezpieczne lodowiska”. Podjęto również szeroką współpracę z powstałym Aqua Parkiem „Nemo-Wodny – Świat” w zakresie wspólnych działań na rzecz profilaktyki i zmniejszenia liczby wypadków w wodzie.

WOPR w Dąbrowie Górniczej, pomimo ochotniczego charakteru działalności skupia w swoich szeregach wielu prężnie działających członków, dzięki którym wyodrębniły się sekcje takie jak motorowodna, płetwonurkowania, psów ratowniczych i pływacka. Działalność rozwijana jest również poprzez organizację różnego rodzaju cyklicznych imprez

sportowych takich jak „Inauguracja sezonu letniego województwa Śląskiego”, „Mistrzostwa Polski Psów Ratowniczych i Pracujących w Wodzie”, „I międzynarodowe Zawody Pływackie o puchar rektora AWF Katowice”, które odbywały się na zbiorniku Pogoria III.

W ramach swoich działań WOPR w Dąbrowie Górniczej każdego roku przygotowuje do sezonu plaże miejskie na akwenu „Pogorii”, dokonuje przeglądu ośrodków i kąpielisk wydając stosowne zalecenia, występuje do władz lokalnych o dodatkowe zabezpieczenia miejsc niebezpiecznych. Jednym z najbardziej niebezpiecznych miejsc na zbiorniku wodnym „Pogoria III” tzw. Zatoka. W tym miejscu woda pochłonęła najwięcej ofiar, pomimo licznych interwencji, ostrzeżeń i zakazów.

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe od chwili powstania współpracuje z policją, strażą miejską, strażą pożarną, prowadząc wspólne patrole i akcje prewencyjne, które zdecydowanie przyczyniły się o zmniejszenia liczby wypadków na wodzie, a także wpłynęły na poprawę jakości wypoczywania nad wodą osób tam przebywających.

Zintegrowany system ratownictwa na zbiornikach wodnych „Pogoria” w Dąbrowie Górniczej

Warunkiem sprawnego działania zintegrowanego systemu bezpieczeństwa jest opracowanie i wdrożenie koncepcji funkcjonowania WOPR z innymi służbami na zbiornikach wodnych w Dąbrowie Górniczej. Elementem tej koncepcji jest kompleksowa analiza rozmieszczenia i wyposażenia podmiotów stanowiących element zintegrowanego systemu ratownictwa, z uwzględnieniem parametrów miejsc, na których wypoczywa najwięcej osób w sezonie letnim, statystyk zdarzeń oraz czasu dojazdu zespołów interwencyjnych. Najczęstszymi przyczynami wypadków i kolizji na wodzie są brawura, przecenianie swoich umiejętności i niestety alkohol. Nie pomagają apele - a ze statystyki utonięć w Dąbrowie Górniczej wynika jasno że do wypadków śmiertelnych dochodzi zazwyczaj do 20 metrów od brzegu oraz pod wpływem alkoholu na niestrzeżonych miejscach

W Dąbrowie Górniczej pomoc doraźna w nagłych wypadkach opiera się na Pogotowiu Ratunkowym, jednak skuteczność w wypadkach związanych z utonięciami nie jest zadowalająca, ze względu na specyfikę akcji ratowniczej prowadzonej w środowisku wodnym. Podstawowymi elementami zintegrowanego systemu ratownictwa są: centra powiadamiania, zespół ratownictwa wodnego stacjonujący na danym zbiorniku, pogotowie ratunkowe, oddziały szpitalne. Warunkiem prawidłowego działania tego systemu w odniesieniu do ratownictwa wodnego jest sprawne funkcjonowanie grupy ratowników WOPR, którzy dokonują ewakuacji z miejsca zdarzenia (z wody) oraz udzielą pierwszej pomocy do momentu przybycia zespołu pogotowia ratunkowego. Przykładem wzorcowego działającego systemu bezpieczeństwa nad morzem i na Mazurach jest działanie telefonu ratunkowego nad wodą o numerze 0 601 100 100. W ubiegłym roku dzwoniło na ten numer ponad 15 tysięcy razy. Ratownicy pomogli ponad 1000 osobom. Centra Koordynacji Ratownictwa WOPR w sezonie koordynowały łącznie ponad 600 akcji ratunkowych, z których większość dotyczyła wypadków z bezpośrednim zagrożeniem życia.

Działający w Polsce Zintegrowany System Ratownictwa WOPR jest pierwszym na świecie systemem ratownictwa wodnego wykorzystującym technologie łączności komórkowej. System ten oferuje niezawodną, szybką łączność ze wszystkimi kąpieliskami morskimi i mazurskimi oraz jednostkami należącymi do systemu, a przez zastosowanie specjalistycznego oprogramowania umożliwia dyspozytorowi koordynację wielu zdarzeń i wypadków jednocześnie. System obsługują trzy główne centra dyspozytorskie: Giżycko, Sopot, Wrocław. W sezonie pracują całą dobę. Połączenia z sieci są automatycznie przełączane do najbliższego centrum dyspozytorskiego. Połączenia z pozostałych sieci odbierane są w głównym centrum w Sopocie. Ratownik dyżurujący w Centrum Ratownictwa

WOPR za pomocą jednego przycisku powiadamia najbliższą miejscu zdarzenia jednostkę ratowniczą. W razie potrzeby wzywa też niezbędne wsparcie, np. Pogotowie Ratunkowe, Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa SAR, Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, itp.

O skuteczności działania systemu przekonali się także mieszkańcy i ratownicy z Dąbrowy Górniczej, gdzie dzięki szybkiej komunikacji ratownicy uratowali cztery osoby tonące jednocześnie. Osoby, które zauważyły wypadek zadzwoniły na podany numer ratunkowy ogólnopolski, telefon odebrał dyspozytor w Sopocie, przyjął zgłoszenie, szybko skontaktował się z telefonem alarmowym działającym w WOPR w Dąbrowie Górniczej (508 68 66 88) i dzięki precyzyjnym danym ratownicy wodni dyżurujący szybko zlokalizowali miejsce wypadku, wydobyli cztery osoby, rozpoczęli zabiegi resuscytacyjne, które doprowadziły do przywrócenia czynności życiowych u wszystkich poszkodowanych, zanim dotarła wykwalifikowana pomoc medyczna

Dzięki temu ratownicy WOPR skupiają się wyłącznie na niesieniu pomocy potrzebującym. Poza interwencjami w poważnych wypadkach (tonięcie, wywrotki łodzi) WOPR udziela pomocy także w dziesiątkach mniej groźnych sytuacji, takich jak np. rozcięcie nogi, czy ukąszenie osy. Zintegrowany System Ratownictwa pozwolił na istotne skrócenie czasu dotarcia służb ratowniczych na miejsce zdarzenia. Przed uruchomieniem ZSR WOPR na terenie kąpielisk niestrzeżonych czas od wezwania pomocy do momentu zlokalizowania osoby, która wezwała pomoc, wynosił od 15 nawet do 25 minut. Obecnie jest to 1,5-3 minuty. W Dąbrowie Górniczej w okresie wakacyjnym działa całodobowy telefon alarmowy, o numerze 508 68 66 88, przy którym dyżuruje ratownik dyspozytor. Dodatkowo zainstalowana została na wieży w Aqua Parku „Nemo-Wodny Świat” antena i radio bazowe, dzięki czemu osiągnięto bardzo dobrą łączność z plażą „Pogoria III” za pomocą radiotelefonów przenośnych działających na częstotliwości WOPR. Aby system zaczął działać sprawnie w Dąbrowie Górniczej należy wyznaczyć jedną dyspozytornię z małą przystanią wodną na zbiorniku „Pogoria IV” oraz zmodernizować dostępną bazę ratowników istniejącą na „Pogorii I”, co w pełni doprowadzi do szybkiej łączności pomiędzy służbami, a co za tym, idzie przyczyni się do poprawy skuteczności działań

Głównym problemem z jakim się obecnie boryka się Dąbrowskie WOPR jest brak terenu, na którym mogłaby powstać baza ratownictwa z łącznością, stacjonującym sezonowo zespołem ratowniczym i łodzią motorową.

Podsumowanie

Aby zintegrowany system ratownictwa w Dąbrowie Górniczej działał sprawnie należy stworzyć zaplecza socjalne na akwenach „Pogorii III i IV” i wyposażyc te punkty w radiołączność i sprzęt ratowniczy i medyczny i dyżury wyszkolonej kadry ratowników WOPR, współpracujących ściśle z służbami Policji i Straży Miejskiej, a także z Ratownictwem Medycznym. WOPR w Dąbrowie Górniczej jako specjalistyczne Stowarzyszenie dysponuje wiedzą i doświadczeniem w organizacji kąpielisk na zbiornikach zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i jako jedyne powinno decydować o doborze kadry ratowników czuwających nad zdrowiem, życiem i bezpieczeństwem osób wypoczywających i kąpiących się na akwenach wodnych Dąbrowy Górniczej. Posiadając bardzo dobrze wyszkoloną kadrę ratowników, stale podnoszącą swoje umiejętności i kwalifikacje, specjalistyczny sprzęt ratowniczy, medyczny a także szkoleniowy oraz łączność na zastrzeżonym kanale ratowniczym WOPR prowadzi działania prewencyjne, profilaktyczne i ratownicze, które przynoszą wymierne efekty w postaci stale zmniejszającej się liczby utonięć i nieszczęśliwych wypadków nad wodami Dąbrowy Górniczej.